

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Animadvertendum

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

ANIMADVERTENDUM

Quod venerabilis Author noster superiori Operi præmiserat, & Romanis typis vulgaverat anno 1610. insignem Tractatum in quinque partes divisum, inscriptum, *STIMVLVS MISSIONVM*, sive, *de propaganda à Religiosis per uniuersum orbem fide*. In quo de dignitate, præstantia atque utilitate hujus functionis præclare disleritur, ac demonstratur, quod animarum cura post ecclesiæ prælatos, præcipue ad Religiosos Ordines pertineat; subjiciturque compendium privilegiorum ac gratiarum à Romanis Pontificibus Regularibus inter Hæreticos & infideles, in propagatione fidei laborantibus, concessarum. Dicaverat hoc opus Paulo V. cui *Thomas* noster, ob suam raram eruditionem, & eximiam divini honoris, animarumque salutis zelum, acceptissimus fuit.

Verum, quia ea penè omnia, quæ in *prima, secunda, & tertia parte stimuli missionum* pertractat, *libro primo & secundo* de conversione omnium Gentium procuranda, & quæ *4. parte* in mox subjiciendo opere *parte 2. dubio 5.* inseruit, superfluum erit Tractatum hunc hic adungere, ne eadem repeti videantur.

Juvabit tamen nonnullos subindicare, qui post Ven. *Thomam* nostrum è nostris, de hoc argumento scripsêre. E quibus primus fuit Ven. *P. Hieronymus à Matre Dei*, alias *Gratianus* quondam S. M. TERESIÆ à Confessionibus, & Carmelitarum Excalceatorum Provincialis, qui Hispano idiomate Martini edidit Tractatum de missionibus instituendis ad infidelium & Hæreticorum conversionem, sub hac inscriptione, *zelus propagationis Fidei* &c. qui Italicè versus prodijt Romæ an. 1620. Hic anno 1582. Superior existens in Hispania discalceat. Carm. misit diversos ex illis in Congo & alia Indiarum regna pro conversione infidelium; idem fecit an. 1584. & 1585. miracula quæ ibidem patrarunt, & fructum quem retulerunt conversionis infidelium refert paucis in dedicatoria epistola ejusdem operis.

Hunc secutus Ven. *P. Joannes à JESV MARIA* tres edidit de hoc argumento tractatus, quorum primus inscribitur, *Affertio missionum, & rationum aduersarum resolutio*. Alter qui in tres dividitur partes, *Instructio Missionariorum*. Prima pars agit, *de virtutibus, doctrina & moribus pro Missionibus requisitis*, II. Pars, *de modo persuadendi mysteria Fidei*. III. *de modo persuadendi temperantiam*. Tertius Tractatus *Liber Missionum*, qui etiam bipartitus est; primaque pars Historiæ more procurrit: *secunda* vero summor. Pontificum, & aliorum Principum litteras, privilegia, & alia ejusmodi scripta complectitur. Hoc tamen opus, morte proventus Author absolvere non valuit, Extant hi Tractatus Tomo 4. operum ejus Coloniz an. 1650. recursorum.

R. quoque *P. Philippus à SS. Trinitate*, Præpositus Generalis Carmelitar. discalceat. Congregationis S. Eliæ, in sua *Theologia Carmelitana*, sive *Apologia Scholastica Religionis Carmelitana &c.* Romæ edita an. 1665. quæst. 27. & 28. per 13. Articulos agit de missionibus, & inter alia probat & demonstrat Carmelitas discalceatos specialiter laborare & cooperari conversioni Græcorum, Armenorum, Nestorianorum, Syrorum, Jacobitarum, Sabæorum, seu Christianorum S. Joannis, & Christianorum S. Thomæ, fuisseque primos, qui in regno Congo fidem Christi prædicarunt; pluraque alia adducit missiones concernentia, lectuque dignissima.

R. P. Maurilius à S. Michaeli, Gallus zelo salutis animarum accensus ad insulas Americanas profectus per plures ibidem annos fructuose in vinea Domini laboravit; edidit Parisijs Tractatum *de missionibus ad istas Regiones*; qui pluries recusus fuit, & alium *de Fidei Mysterijs* Andegavi an. 1664.

Tandem, ut nunc alios transeam, *P. Matthias à Corona* Leodiensis Carmeli alumnus, & sac. Theologiz Doctor Parisiensis, in suo vasto opere inscripto, *sanctus as Ecclesiæ Romanae in Sancto ELIA propheta, Carmelitarum protoparente figuratus*; sive *Expositio litteralis, mystica & moralis à cap. 17. lib. 3. Reg. & reliquorum, usque ad cap. 13. lib. 4. Reg. inclusive, Historiam SS. Prophetarum ELIÆ & ELISEI complectens, atque Ecclesiæ Romanae (anctimoniam XII. Tomis delineans*. Hic Tomo VI. Leodij an. 1675. excuso, quem totum impendit in demonstranda Ecclesiam sanctam à Missionibus Apostolicis, seu ab utilitate sacrarum missionum, & à Missionariorum virtutibus, privilegijs, officio & potestate, dividitur hic Tomus in 3. Tractatus.